

У организацији Факултета медицинских наука и Удружења грађана Креативно здравље одржаће се

КОНФЕРЕНЦИЈА
МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И СОЦИЈАЛНО (БЛАГО)СТАЊЕ СТАРИЈИХ
ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19

8. децембра 2021. године

Амфитеатар Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу,
ул. Светозара Марковића 69, Крагујевац

Агенда

- 14.00-14.30 **Регистрација учесника**
- 14.30-14.50 Уводна реч
Проф. др Владимир Јаковљевић, декан
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу
- 14.50-15.10 *Утицај пандемије Covid-19 на ментално здравље старијих*
Проф. др Драгана Игњатовић Ристић
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу,
Универзитетски Клинички центар Крагујевац
- 15.10-15.25 *Трошкови болничког лечења старијих са Covid-19*
Проф. др Драган Миловановић
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу
- 15.25-15.40 *Квалитет живота старијих током пандемије Covid-19*
Доц. др Биљана Јередић
Медицински факултет Универзитета у Притини, са привременим
седиштем у Косовској Митровици
- 15.40-15.50 Дискусија
- 15.50-16.10 Пауза
- 16.10-16.30 *Утицај пандемије на доступност услуга и социјално благостање старијих особа*
Проф. др Зоран Весић
Факултет политичких наука Универзитета у Београду
- 16.30-16.50 *Одговор система здравствене заштите на пандемију Covid-19 кроз искуства Завода за
теријашрију и палијативно збрињавање у Београду*
Др сци Горан Шево и Проф. др Дејан Паспаљ
- 16.50-16.05 *Физичка дистанца - социјална изолација, изазови током пандемије*
Јелена Ашковић, дипл. социјални радник
Директорка УГ „Креативно здравље
- 16.05-16.15 Пауза
- 16.15-16.30 Представљање предлога пројекта ХОРИЗОН 2021 WIDERA03
Centres for Prevention of Elderly Abuse - from Research to Practice, Acronym CentPEARP
Проф. др. Љиљана Тасић
- 16.30-17.00 Дискусија, препоруке, завршетак конференције.

Пријава за онлајн учешће на
конференцији путем zoom-а:

<https://zoom.us/j/6510181691?pwd=dmRRM0EzM3lwOVV3Tkt2bXBqWEhXdz09>

Meeting ID: 651 018 1691
Passcode: 555028

или путем QR кода

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ
НАУКА

KREATIVNO
ZDRAVLJE

Друга национална конференција

**МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И
СОЦИЈАЛНО (БЛАГО) СТАЊЕ
СТАРИЈИХ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19**

**8. децембар 2021,
Крагујевац**

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ МЕДИЦИНСКИХ
НАУКА

Друга национална конференција

**МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И СОЦИЈАЛНО (БЛАГО) СТАЊЕ
СТАРИЈИХ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19**

8. децембар 2021, Крагујевац
Амфитеатар Факултета медицинских наука
Универзитета у Крагујевцу

Конференција је намењена здравственим и социјалним
професионалцима, као и удружењима и волонтерима

Друга национална конференција
МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И СОЦИЈАЛНО (БЛАГО) СТАЊЕ
СТАРИЈИХ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19

Организатори:
Факултет медицинских наука, Креативно здравље

Издавач:
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу

За издавача:
Проф. др Владимир Јаковљевић

Уредници:
Драгана Игњатовић Ристић, Јелена Ашковић

Штампа: Графопромет д.о.о. Крагујевац

Тираж: 100

ИСБН: 978-86-7760-168-3

Крагујевац, 2021.

Поштоване колеге, пријатељи и гости,

Добро дошли на *Другу националну Конференцију посвећену старијима*. Тема „Ментално здравље и социјално (благо) стање старијих током пандемије Covid-19“ се природно наметнула током две године напора свих академских, здравствених, социјалних радника, волонтера и друштва у целини. Тим научника, клиничара, и практичара се удружио са циљем да кроз мултидисциплинаран приступ активно прикажемо наше резултате, сагледамо проблеме и изазове, поделимо искуства стечена током пандемије у бризи за ментално (свеукупно) здравље и социјално стање старијих током пандемије Covid-19.

Кроз две сесије, током Конференције ћемо сазнати: доминанте проблеме у менталном функционисању старијих током пандемије у свету, као и код нас; сазнаћемо колико се променио квалитет живота популације старих у руралном и урбаном подручју Србије; осврнућемо се и на трошкове лечења оболелих од Ковид 19 популације 65+. Колико, и да ли је пандемија утицала на доступност услуга социјалне и здравствене заштите прикажемо кроз научне резултате домаћих и иностраних истраживања, и посебно документовати искуствима Завода за геријатрију и палијативно збрињавање у Београду. Искуства утицаја физичке дистанце на социјално (благо) стање старијих корисника услуга Домова за бригу о старим, илустративно ће приказати примену мера понашања и ефекте по ментално, физичко и социјално стање старих.

Уверени смо да ће предавања и дискусије указати на правце деловања за унапређење здравља и (благо)стања старијих, а посебно на потребу интегративног приступа, интерпрофесионалне сарадње, јачање капацитета за истраживање феномена менталног здравља старијих, те раног препознавања/скрининга носећих болести (деменције, депресије), носећих ризика у понашању појединца и друштва, и следствено, креирање тимова/центра/координационих тела за Превенцију менталних болести и праћење последица Ковид 19

(у општој популацији и рањивим групама). Афирмативним приступом и напорима науке и праксе можемо унапредити здравље појединаца и популације старијих, а посебно дати сопствени допринос изазовима новог доба (болести, кризни и/или интервентни догађаји).

Овом Конференцијом дајемо допринос Декларацији Уједињени Нација и Европе - **ДЕКАДА СТАРИХ 2020-2030**. Наши стални партнери су здравствене и социјалне установе Крагујевца и Београда, организације Црвеног Крста Крагујевца и Београда, локална самоуправа, као и волонтери и бројни појединци који активно делују у мисији здравља и (благо) стања старијих, те им се свима захваљујемо на преданости, истрајности и доприносу.

Ово је друга мултидисциплинарна, итересекторска, трансверзална Конференција која је окупила здравствене, социјалне раднике и удружења грађана, посвећених темама Здравља старијих а која ће, извесно, помоћи да боље и ефективније делујемо и остваримо напредак у квалитету живота старијих у Србији, са жељом да проспективно пратимо наше заједничке напоре на наредним националним конференцијама.

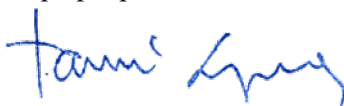
На крају нашег рада и дружења, приказаћемо нацрт предлога будућег пројекта наслова „Центри за превенцији насиља и злоупотребе старијих - од науке до праксе“, где циљеви пројекта носе и део порука наше Конференције ка носиоцима здравствених и социјалних политика.

У име програмског одбора, организатора, суорганизатора и домаћина (Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу и Удружење грађана „Креативно Здравље“, Београд) свим учесницима желимо успешан рад, пријатан боравак и дружење, а пратиоцима он лине желимо добру интернет везу, платформу на радној станици, „собу за разговор“ пуну питања, порука и предлога.

Проф. др Владимир Јаковљевић

Проф. др Љиљана Тасић

Друга национална Конференција

„МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ И СОЦИЈАЛНО (БЛАГО) СТАЊЕ СТАРИЈИХ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19“

- 14.00-14.30 **Регистрација учесника**
- 14.30 14.50 Уводна реч
Проф. др Владимир Јаковљевић, декан
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу
- Модератори: Проф др. Драгана Игњатовић Ристић и
Проф. др Зоран Весић
- 14.50-15.10 *Утицај пандемије Covid-19 на ментално здравље
старих*
Проф. др. Драгана Игњатовић Ристић
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу,
Универзитетски Клинички центар Крагујевац
- 15.10-15.25 *Трошкови болничког лечења старих са Covid-19*
Проф. др Драган Миловановић
Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу
- 15.25-15.40 *Квалитет живота старих током пандемије Covid-19*
Доц. др Биљана Јередић
Медицински факултет Универзитета у Притини, са
привременим седиштем у Косовској Митровици
- 15.40-15.50 Дискусија
- 15.50-16.10 Пауза
- 16.10-16.30 *Утицај пандемије на доступност услуга и социјално
благостање старијих особа*
Проф. др Зоран Весић
Факултет политичких наука Универзитета у Београду

- 16.30-16.50 *Одговор система здравствене заштите на пандемију Covid-19 кроз искуства Завода за геријатрију и палијативно збрињавање у Београду*
Др сци Горан Шево и Проф. др Дејан Паспаљ
- 16.50-16.05 *Физичка дистанца - социјална изолација, изазови током пандемије*
Јелена Ашковић, дипл. социјални радник
Директорка УГ „Креативно здравље
- 16.05-16.15 Пауза
- 16.15-16.30 Представљање предлога пројекта ХОРИЗОН 2021 WIDERA03
Centres for Prevention of Elderly Abuse - from Research to Practice, Acronym CentPEARP
Проф. др. Љиљана Тасић
- 16.30-17.00 Дискусија, препоруке, завршетак конференције.

УТИЦАЈ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19 НА МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ СТАРИХ

Проф. Драгана Игњатовић Ристић
Факултет медицинских наука
Универзитета у Крагујевцу

Пандемија Covid-19 представља јединствени стрессор који утиче на становништво широм света. Први резултати о утицају пандемије Covid-19 на ментално здравље старих из истраживања током првих 8 месеци пандемије, показују повећану инциденце психолошког дистреса код старих док друге студије нису показале посраст депресивности у овој популацији у Кини.

Међутим, студије спроведене касније током пандемије, показале су значајно смањење осећаја благостања, смањење ниво активности и квалитета спавања код старих у поређењу са периодом пре пандемије (Am J Geriatr Psychiatry 28:10, October 2020 Mental Health in Elderly Spanish People in Times of COVID-19 Outbreak). Све наведене промене у менталном функционисању код старих, тесно су повезане са повећањем депресивности. *Scientific Reports | (2021) 11:4636 | COVID-19 The impact of the COVID-19 pandemic on wellbeing and cognitive functioning of older adults Sarah De Puel*, Céline Gilleber, Eva Dierckx, Marie-Anne Vanderhasselt, Rudi De Raedt & Eva Van den Bussche*

У истраживању које је обухватило 600 испитаника, а спроведено је у мају и јуну 2020. у Србији (НГО Амиту) највећи проблем старијима, током забране кретања представљали су забринутост за млађе чланове породице (изјавило 65%); недостатак шетњи (48%); осећај страха и неизвесности (44%); страх због недоступности здравствене заштите за друге тегобе, неvezане за вирус корона (35%) и осећај усамљености (23%). Према истом истраживању, већина корисника установа за смештај је веома тешко поднела забране посета а покретни корисници и забране изласка из установа.

Препознајући могуће последице пролонгиране пандемије на ментално здравље старих, СЗО, УН као и владе многих земаља ставиле су старе у центар својих приоритета. Осим негативних последица, боље разумевање механизма који објашњавају психолошку отпорност старих, могу нас усмерити које би смо интервенције могли да креирамо за овај део становништва. Несумњиво су нам потребна нова истраживања о утицају пандемије на ментално здравље старих.

КВАЛИТЕТ ЖИВОТА СТАРИХ ТОКОМ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19

Доц. др Биљана Јередић

Медицински факултет Универзитета у Притини,
са привременим седиштем у Косовској Митровици

Пандемија изазвана корона вирусом је значајно допринела промени стила живота, развоју негативних осећања, као и депресије и анксиозности. Поред страха од болести пандемија је са собом носила и превентивне мере, као што су физичко дистанцирање, карантини и забране путовања и излазака из куће, такође су имали негативан утицај на свакодневни живот људи, укључујући и доживљај изолованости, усамљености.

Овакве мере највише су погодиле старо становништво после проглашења ванредног стања уз увођење бројних мера (самоизолација/кућни карантин за особе старије од 65 година, затварање васпитно-образовних установа, редуковање радног времена бројних институција, забрана путовања, итд.) са циљем да се смање социјални контакти између људи и спречи ширење новог, непознатог вируса. Свим особама старијим од 65 година било је забрањено да излазе из својих домова током два месеца, осим изузетно, из здравствених разлога. Ова мера односила се неселективно на све, без обзира на њихов степен активности, радне обавезе, здравствено стање, доступност помоћи и сл. Нешто касније, ова забрана је „ублажена” дозволом излазаска у периоду између 4 и 8 часова ујутру.

Квалитет живота старих у модерним конструктима огледа се кроз: здравље, социјалне односе, независност, контрола и слобода, породица и суседи, емоционално благостање, финансијске прилике, слободно време и социјалне активности, култура/религија.

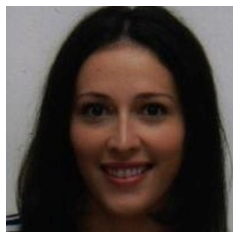
Кроз рад ће бити обухваћена сви аспекти квалитета животом који су нарушени током пандемије, они аспекти који су побољшани као и препоруке за унапређење квалитета живота старих током пандемије.

Проф. др Драгана Игњатовић Ристић, рођена 16.12.1963. године у Крушевцу. 1988. године завршила основне студије медицине на Медицинском факултету у Београду (9,57/10). Магистарске студије на истом Универзитету завршила 1994. а докторске у јануару 2000. године. Први пут бирана у звање асистента 1990. године, а 2016. године изабрана за редовног професора психијатрије. Специјализацију из психијатрије завршила 1995. године, субспецијализацију из судске психијатрије 2014. године. Начелник одељења ургентне психијатрије Универзитетског клиничког центра Крагујевац. Руководилац International Chair in Bioethics на матичном факултету у Крагујевцу. Председник Одбора за професионалну етику Универзитета у Крагујевцу. Едуковала се из психоаналитичке психотерапије, системски је породични терапеут. Удата, има једног сина. Члан је научних и стручних националних и међународних удружења. У уређивачком одбору часописа Global Psychiatry и Annals of General Psychiatry. Аутор и коаутор више 70 радова у рецензираним часописима.

Проф. др Драган Р. Миловановић је клинички фармаколог, редовни професор Катедре за фармакологију и токсикологију Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу и Службе за клиничку фармакологију Универзитетског клиничког центра Крагујевац у Крагујевцу. Рођен је 8.септембра 1967. године у Крагујевцу где је завшио основну школу и гимназију, 1982. и 1986. Одслужио је војни рок, 1987. Дипломирао и урадио и одбранио магистарски рад и докторску дисертацију на Медицинском факултету у Крагујевцу, 1993., 1996. и 2001. Биран у звања сарадника и наставника фармакологије и токсикологије Медицинског факултета у Крагујевцу, од 1994. Специјализацију клиничке фармакологије завршио на Медицинском факултету у Новом Саду, 2001. Ожењен, отац сина и ћерке, деда унука. Члан је научних и стручних националних и међународних удружења и уређивачких одбора медицинских часописа. Аутор и коаутор више од 140 радова у рецензираним часописима.

Проф. др Биљана Н. Јаредић (рођ. Милошевић) рођена 27. 12. 1983. у Косовској Митровици. Студије психологије на Филозофском факултету Универзитета у Приштини завршила 2007. године. На Универзитету у Крагујевцу докторирала 2016. године са темом „Повезаност персоналних, интерперсоналних и организационих параметара и позитивних и негативних карактеристика менталног здравља лекара и психолога“. Саветник је за појединце, породице и парове и ТА практичар. Од новембра 2007. запослена је на Филозофском факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, најпре као сарадник у настави, а потом као асистент, доцент и од октобра 2021. као ванредни професор. Шеф катедре за психологију од 2019. године. Од 2011. године учесник је пројекта Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије „Косово и Метохија између националног идентитета и евроинтеграција“; од 2020. године руководиоца пројекта „Развој високог образовања“ истог министарства. Оснивач студентског саветовалишта 2013. године. Учесник научних конференција локалног, регионалног и међународног карактера. Аутор и коаутор је у преко 60 научних радова. Спољни консултант је организацијама цивилног друштва. Мајка је Павлу, Елени, Петру, Јакову и Калини. Живи и ради у Косовској Митровици.

Проф. др Зоран Весић завршио је Медицински факултет Универзитета у Београду 1998. године, специјалистичке студије из физикалне медицине и рехабилитације 2005. године, а 2014. године докторске академске студије. Радио је у Републичком фонду за здравствено осигурање, као експерт за реформу финансирања система здравствене заштите у Црној Гори и на бројним пројектима из области здравствене заштите у Републици Србији. Радио је у Покрајинском секретаријату за здравство и социјалну политику АП Војводина, а 2008. до 2012. године био је државни секретар задужен за систем здравствене и социјалне заштите у Министарству одбране Републике Србије. Коаутор је бројних публикација и аутор уџбеника „Геронтологија“. Проф. др Зоран Весић је главни и одговорни уредник часописа „Социјална политика“ (ISSN 0038-0091; COBISS.SR-ID 118295) који издаје Институт за политичке студије. Часопис се налази на Листи категорисаних научних часописа који утврђује Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Др сци Горан Шево рођен је 1959. године. Докторске студије из области биолошке антропологије завршио је 2000. године на Australian National University, Canberra, Australia. Посебно је заинтересован за области истраживања геронтологија и геријатрија, епидемиологија и методологија научног истраживања, ИТ у медицини. Носилац је или учесник домаћих и међународних истраживачких пројеката (FP7-Fission-2012-Contribution to low-dose risk research in Europe: Studies on a cohort of Serbian children exposed to x-irradiation to determine the contribution of the non-coding genome to susceptibility at low doses) Члан је Управног одбора Удружења за геријатрију и геронтологију и члан различитих радних група и стручних комисија Министарства здравља и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У периоду од 2015 - 2019. председник геријатријске секције СЛД. Тренутно је помоћниг директора Завода за геријатрију и палијативно збрињавање.

Проф др Далибор Паспаљ рођен 1970. Дипломирао на Медицинском факултету Универзитета у Београду 2000. године. Од 2001. године запослен на Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ у Београду, на месту клиничког лекара, а 2006. године положио специјалистички испит из физикалне медицине и рехабилитације и постављен на место лекара специјалисте. У октобру 2011.године похађао семинар из области „Стратешко планирање здравствених организација“ под покровитељством Министарства за рад и социјалну политику, Министарства здравља РС и Светске банке. 2012. године, именован за директора Градског завода за геронтологију и палијативно збрињавање, Београд, а 2016.године реизабран на место директора Завода на период од 4 године. Члан Савета са питања старења и старости Владе Републике Србије.и члан Српског лекарског друштва и удружења за неуронауке Србије. Такође, члан Удружења гериятара и геронтолога Србије и предавач у настави за лекаре на специјализацији опште медицине у оквиру предмета „Геронтологија и гериятрија“. Коаутор неколико радова из области клиничке физиологије, спортске медицине и неуронауке.

Јелена Ашковић, дипл. социјални радник. Рођена је 1983. у Београду. Основне студије социјалног рада и социјалне политике завршила на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, где је тренутно студент мастер студија одсека за социјалну политику. Од 2019. године је директор и секретар Удружења грађана „Креативно здравље“, а као заступник удружења 2019. године учествовала у организацији конференције „Кроз активно и здраво старење до одрживог развоја“. У периоду од 2014.-2018. члан тима за социјална питања "National Network COST IS 1402". Похађала обуке „Добра управа у градовима и општинама“ и „Азил и миграције“ и учествовала на семинару „Дани јавних политика“. Од 2010. године ангажована на позицији асистента у Конзулату Ирске у Београду. Говори енглески језик.

Љиљана Тасић - редовни професор (у пензији) Фармацеутског факултета Универзитета у Београду; гостујући професор Универзитета у Квинсланду, Бризбен (Аустралија). Оснивач је: Катедре за социјалну фармацију и фармацеутско законодавство, Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе, специјализације Социјална фармација, ФММ и других. Истраживачка интересовања: социјална фармација, фармацеутска пракса, квалитет система (здравство, образовање), здравствени систем, Фармакоепидемиологија, образовање и професионални развој фармaceutу. Активно је учествовала и руководила у неколико ЕУ пројекта (два Темпус, Ерасмус+ ReFEEHS, два COST пројекта). Национални координатор COST пројекта Action IS 1402 *Ageism - a multi-national, interdisciplinary perspective* (2014-2018). Члан бројних професионалних удружења, УО Црвеног крста Београда, оснивач НВО ГЕПС, и НВО Креативно здравље; консултант за међународне пројекте и развој (здравство и образовање); консултант за фармацеутску индустрију.

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека
Србије, Београд

613.98:005.745:[616.98:578.834(497.11)"2021"(083.97)

НАЦИОНАЛНА конференција Ментално здравље и социјално
(благо)стање старијих током пандемије COVID-19 (2 ; 2021 ;
Крагујевац)

Друга национална конференција Ментално здравље и
социјално (благо)стање старијих током пандемије COVID-19,
8. децембар 2021, Крагујевац / [уредници Драгана Игњатовић
Ристић, Јелена Ашковић]. - Крагујевац : Факултет медицинских
наука Универзитета, 2021 (Крагујевац :
Графопроект). - 17 стр. : фотогр. ; 21 cm

Тираж 100.

ISBN 978-86-7760-168-3

а) Национална конференција Ментално здравље и социјално
(благо)стање старијих током пандемије COVID-19 (2 ; 2021 ;
Крагујевац) - Програми б) Старење - Ковид 19

COBISS.SR-ID 52907785

